

“GIFT OF LIFE KOSOVA” - PËR PJEKJET PËR SHËNDRIMIN E DËSHPËRIMIT NË SHPRESË PËR FËMIJËT KOSOVARË ME DEFEKTE TË LINDURA TË ZEMRËS

Prof. Dr. Mazllum Belegu

“Gift of Life Kosova” - GOLI është organizatë joqeveritare, jofitimprurëse, e cila është regjistruar në vitin 2009 dhe merret me organizimin e procedurave të dërgimit të fëmijëve me defekte të zemrës jashtë vendit për shërim. Aktualisht bashkëpunon me organizatën “Gift of Life International”, me seli në New York të Shteteve të Bashkuara të Amerikës (SHBA).

“Gift of Life Kosova” për herë të parë u përmend në vitin 2005 kur në Pejë filluan të mbahen takimet për formimin e Klubit Rotarian të Pejës, takime në të cilat merrnin pjesë edhe disa anëtarë të interesuar për formimin e Klubit Rotarian në Prishtinë. Gjatë kësaj kohe, në Pejë i kishte ardhur për vizitë familjes, pejanja Shqipe Malushi, e cila jeton për një kohë të gjatë në SHBA. Në bisedë me të kuptuam se edhe ajo ishte anëtare e organizatës së njohur “Rotary International” dhe u gëzua shumë për nismën e pejanëve për formimin e Klubit Rotarian. Atë ditë edhe ajo mori pjesë në takimin tonë dhe na premtoi se pasi të regjistrohet klubi, ajo do ta ndihmojë që projekti i parë të jetë dërgimi i dhjetë fëmijëve kosovarë me defekte të lindura të zemrës për shërim në SHBA, trajtimi i të cilëve do të jetë falas.

Nga Ministria e Shëndetësisë (MSH) morëm emrat dhe të dhënat e dhjetë fëmijëve që kishin aplikuar në MSH për trajtim jashtë vendit, pasi në atë kohë nuk ishte i zhvilluar Shërbimi i Kardiokirurgjisë Pediatricë. Gëzimi ynë ishte i madh pas dërgimit të fëmijës së parë, por rezultoi të ishte edhe fëmija i fundit, pasi udhëheqësi i klubit të formuar Rotarian të Pejës kishte biseduar me prindërit e fëmijëve dhe ata kishin kërkuar që dërgimi i fëmijëve të bëhet në Spitalin Amerikan në Turqi sepse atje kishin shumë familjarë dhe për ta do të ishte më e lehtë. Por, meqë Organizata “Gift of Life International” (GOLI), nuk kishte kurrfarë bashkëpunimi me spitalet gjegjëse të Turqisë, kërkesa u refuzua dhe u shua interesimi për veprim të mëtejshëm. Për fat të mirë, në këtë kohë, në Boston, në Universitetin e Harvardit ishte edhe Dr. Gani Abazi që kishte regjistruar studimet e magjistraturës. Në takimin e drejtorit të GOLI-t, Robert Reylman-it me ish-studentin kosovar të Fakultetit të Mjekësisë të Universitetit të Prishtinës, Dr. Ganiun që kishte fituar bursën nga Fondacioni Rotary, u morën vesh që të fillojë dërgimi i fëmijëve kosovarë; kështu në vitin 2009 u dërguan dy fëmijë jashtë vendit për shërim.

GOLI është organizatë humanitare, jofitimprurëse, e cila që nga viti 1975 merret me organizimin e mjekimit të fëmijëve me të meta të lindura të zemrës. Deri tash nga kjo organizatë janë trajtuar mbi 45.000 fëmijë nga gjithë bota. GOLI synon që gjatë vitit 2023 të trajtojë 5.000 pacientë të vegjël. Në vitin 2021, vajza nga Kosova, Rea, ishte pacientja e 40.000-

të që ishte trajtuar nga kjo organizatë.

Pas dërgimit të dy pacientëve dhe trajtimit të suksesshëm të tyre, në Prishtinë u regjistrua organizata “Gift of Life Kosova”, e cila e ka vazhduar bashkëpunimin me GOLI-n me dërgimin e fëmijëve në SHBA apo në spitalet në Evropë dhe gjetiu me të cilat GOLI bashkëpunon. Më vonë ata mundësuan ardhjen e ekipit të kardiokirurgëve pediatricë në QKUK, në Prishtinë, për të operuar fëmijët kosovarë me defekte të lindura të zemrës e njëkohësisht bënë edhe trajnimin e personelit të kardiokirurgjisë dhe kardiologjisë në QKUK.

Rasti i parë që u dërgua në vitin 2009 më ka lënë përshtypje të madhe dhe më ka nxitur që t’i përkushtohem me vullnet të madh këtij aktiviteti. Sa herë që fëmijët tanë kanë udhëtuar për në SHBA apo diku tjetër, unë kam qenë në përcjelljen dhe pritjen e pothuajse secilit pacient. Njëri nga ta ka qenë edhe Beqiri, i cili ishte njëri prej dy fëmijëve që përmes GOLI-t u dërgua për t’u mjekuar në Klinikën e Harvardit në Boston. Beqiri është djali i një punëtori krahu dhe pjesëmarës aktiv i UÇK-së; ai kishte një formë shumë të rëndë të defektit të zemrës. Kjo shihej edhe ditën kur udhëtoi për në SHBA; për shkak të çrregullimit të punës së zemrës ai ishte i molitur, mezi ecte në rrugën prej ndërtesës së aeroportit për në aeroplan, thuajse i zvarriste këmbët. Pas trajtimit të suksesshëm, kur u kthye në Aeroportin e Prishtinës, deri sa priste në restorant, gëzimi që ishte kthyer në mesin e më të dashurve - prindërve dhe farefisit, si dhe largimi i defektit të lindur të zemrës i jepnin vullnet dhe fuqi të sillej ashtu që dukej se nuk po vrapon, por po fluturon. Kjo më ka mbetur si kujtim shumë i këndshëm në jetën time që në mënyrën më të mirë e ilustron kthimin e shëndetit të plotë pas intervenimit të suksesshëm të duarve të arta të kardiokirurgëve të palodhshëm dhe si i tillë ka shkaktuar lumturinë e të gjithë atyre që në çfarëdo mënyre kanë marrë pjesë në këtë punë humanitare.

Intervenimi i nevojshëm i kardiokirurgëve dhe vendosja e fëmijëve dhe e përcjellësve të tyre ishte plotësisht falas. Për Ministrinë e Shëndetësisë mbetej vetëm pagesa e rrugës së tyre nëse ata dërgoheshin në vendin ku bëhej intervenimi. Nëse ekipi i kardiokirurgëve të organizuar nga GOLI vijjnë në QKUK, intervenimi dhe materiali i nevojshëm për operacion që e sjellin ata janë plotësisht pa pagesë.

Në fillim, pas dërgimit të dy pacientëve të parë, në dy vjetët vijuese dërguam nga tre pacientë që i përzgjedhte ekipi i kardiologjisë pediatricë. Në vitin 2012 GOLI vendosi që në Prishtinë të vijë ekipi përzgjedhës dhe të zgjedhë pacientët që vazhdimisht dërgohen në spitale të ndryshme që bashkëpunojnë me GOLI-n. Në atë vit u ftuan 100 fëmijë, prej të cilëve do të

zgjedheshin 20-25 fëmijë për t'u dërguar për trajtim. Në vitin e parë të ardhjes së këtij ekipi përzgjedhës, për shkak të mungesës së përvojës u krijua tollovi e madhe që në vitin tjetër u eliminua në atë mënyrë që para se të vinte ekipi përzgjedhës të sigurohet lista prej 60 deri 100 fëmijë dhe ata të ftohen ashtu që për secilin të sigurohet koha e ardhjes që përfshinte 15 minuta për secilin fëmijë.

Rritja e numrit të fëmijëve të zgjedhur për t'u dërguar për intervenim bëri që të tejkalohet buxheti i paraparë për shpenzimet e rrugës së fëmijëve dhe të përcjellësve të tyre. Në Kosovë në atë kohë vinte shpesh Rotariani, miku i madh i Kosovës, David Gotta, i cili së bashku me miqtë e tij dhe me bonusin e udhëtimeve të shpeshta paguan një pjesë të madhe të biletave për udhëtimin e fëmijëve dhe prindërve të tyre, kështu që me fondin e Ministrisë së Shëndetësisë dhe disa donacioneve të dhuruesve tanë u arrit vlera e cila bëri që asnjë fëmijë i përzgjedhur të mos mbetej pa shkuar për intervenim. David Gotta kishte edhe një veti tjetër të çmuar; sa herë që vinte në Kosovë, vinte në Qendrën e Transfuzionit të Gjakut për të dhuruar gjak, pasi e kishte grupin e gjakut RhD negativ që mund t'i jepet çdo grupi tjetër.

Në vitin 2013 në klinikat e SHBA-ve, Koresë Jugore dhe Gjermanisë u trajtuan 14 fëmijë, kurse në vitin 2014 nën organizimin e GOLI-t, në QKUK erdhi ekipi i Organizatës Humanitare "Chain of Hope" nga Anglia dhe i operoi dhjetë fëmijë.

Në vitin 2015 janë dërguar për trajtim pacientët në SHBA dhe në Izrael. Në vitin 2016 janë dërguar në Angli, në SHBA, në Itali dhe në Gjermani. Në vitin 2017 janë çuar në SHBA, në Itali dhe në Izrael dhe në vitin 2018 në SHBA dhe në Itali.

Në vitin 2019, GOLI vendosi të vijë në Kosovë me ekipin e vet të Kardiokirurgjisë Pediatrike. Këtë herë gjatë një jave janë operuar 27 fëmijë në QKUK.

Në vitin 2020 ishin bërë të gjitha përgatitjet për ardhjen e ekipit për t'i operuar fëmijët në QKUK, por COVID-19 e bëri të pamundur ardhjen e tyre.

Në vitin 2021 përkundër COVID-19 ekipi erdhi tri herë dhe operoi në prill 30 fëmijë, në shtator 27 fëmijë dhe në nëntor po 27 fëmijë.

Në vitin 2022 ekipi erdhi përsëri tri herë në Prishtinë dhe operoi në maj 30 fëmijë, në shtator 10 fëmijë dhe në nëntor 27 fëmijë.

Ky ishte në pika të shkurtra tregimi i bashkëpunimit të Klinikës Pediatrike me

GOLI-n dhe GolKos që vazhdoi prej vitit 2009 e deri në fund të vitit 2023. Si rezultat ishte trajtimi i 323 rasteve, ndërsa një numër i vogël janë trajtuar 2 apo 3 herë.

Unë jam i vetëdijshëm se me këtë punë që është bërë në bashkëpunim me GOLI-n nuk është bërë zgjidhja e problemit të trajtimit të këtyre rasteve në Kosovë, por deri sa të zgjidhet kjo punë më së miri, çdo ndihmë edhe për një pacient është e mirëpritur, sidomos nëse kjo bëhet prej një organizate humanitare dhe krejtësisht falas.

Vlerësimin më të mirë e ka dhënë Presidentja e Republikës së Kosovës, Vjosa Osmani, e cila e ka dekoruar organizatën "Gift of Life International" me Medaljen Presidenciale "Shën Tereza", drejtoreshën e Bordit të Drejtorëve të GOLI-t, Albana Krasniqi dhe udhëheqësin e organizatës "Gift of Life Kosova", Mazllum Belegun.

